

Aluehallintovirasto

NUORTEN TYÖPAJA- TOIMINTA 2014

Raportti nuorten työpajatoiminnasta Etelä-
Suomen aluehallintoviraston alueella

Tiivistelmä

”Työpajatoiminnan keskeinen tehtävä on tukea nuoren elämäntaitoja, sosiaalista vahvistumista ja omatahtista yhteisöllistä kasvua ja tekemällä oppimista.”
(OKM)

Etelä-Suomen aluehallintovirasto OPETUS- JA KULTTUURITOIMI

Johanna Kalliomaa

johanna.kalliomaa@avi.fi

Sisällysluettelo

1 Nuorten työpajatoiminnan lähtökohdat	2
2 Nuorten työpajatoiminta	3
2.1 Nuorten työpajalaisten määrät ja ikäryhmät	4
2.2 Nuori valmentautuja; koulutustaustat, ohjauspolut ja sijoittuminen.....	5
3 Lopuksi	11
Lähteet:.....	11

1 Nuorten työpajatoiminnan lähtökohdat

Nuorisolain (72/2006) yhtenä tavoitteena on tukea nuorten sosiaalista vahvistamista suuntaamalla toimenpiteitä nuorten elämäntaitojen parantamiseen ja syrjäytymisen ehkäisemiseen. Nuorisotakuulla tavoitellaan hallinnonvälistä yhteistyötä, jonka avulla pyritään edistämään nuorten sijoittumista koulutukseen, jatko-opintoihin ja työmarkkinoille.

Nuorten työpajatoiminta on nähty tuloksetta palvelumuodoksi sekä nuorten sosiaalisessa vahvistamisessa, syrjäytymisen ehkäisemisessä ja nuorisotakuun toteuttamisessa. Työpajatoiminta sijoittuu julkisen sektorin palvelukokonaisuudessa sosiaalialan palveluiden ja avoimien koulutus- ja työmarkkinoiden väliin. Työpajan toiminnassa keskeistä on hallinnolliset ja organisatoriset sektorirajat ylittävä monialaisuus ja moniammatillisuus.

Nuorten työpajatoiminnan järjestämiseen ei ole lainsäädäntöön perustuvaa velvoitetta. Opetus- ja kulttuuriministeriö (2014) on kuitenkin tehnyt päätöksen, joka määrittää ja ohjaa nuorten työpajatoimintaa. Ministeriön päätöksessä kerrotaan nuorten työpajatoiminnan yleisistä perusteista, tehtävistä ja tavoitteista. Lisäksi päätöksessä on suosituksia nuorten työpajatoiminnan toteuttamiseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 10/600/2014.)

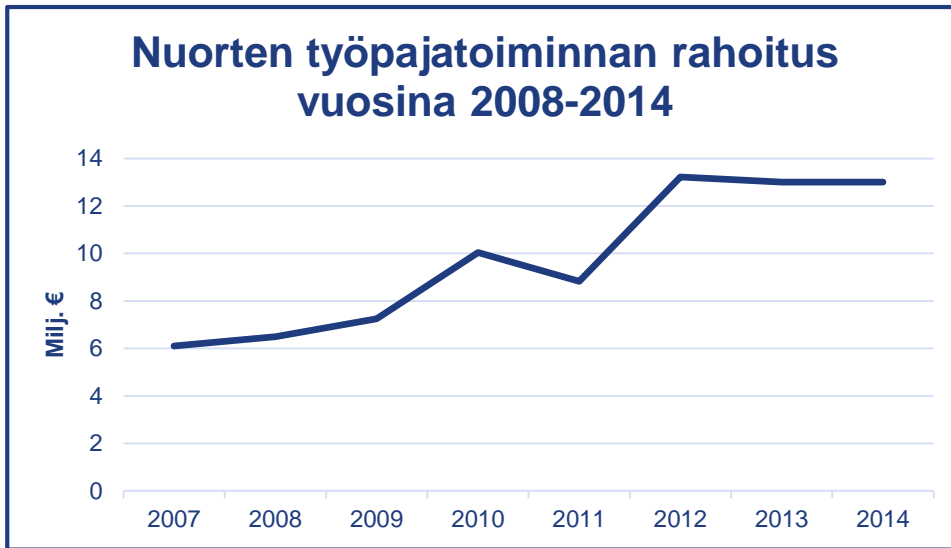
Opetus- ja kulttuuriministeriö teki vuonna 2015 Valtakunnallisen Työpajayhdistyksen avustamana kyselyn niille työpajoille, jotka saivat vuonna 2014 toimintaansa nuorten työpajatoiminnan harkinnanvaraista valtionavustusta. Aineisto kerättiin sähköisellä Webropol – kyselyllä ja siihen vastasi yhteensä 196 organisaatiota (Opetus ja kulttuuriministeriö 2014).

Tämä raportti koskee nuorten työpajatoimintaa Etelä-Suomen aluehallintoviraston toimialueella vuonna 2014. Raportin tiedot perustuvat edellä mainitun valtakunnallisen kyselyn aineistoon sekä nuorten työpajoja koskevaan valtakunnalliseen raporttiin. Raportin on tuottanut Valtakunnallinen Työpajayhdistys. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueelta kyselyyn vastasi yhteensä 43 toimijaa. Avustuksen saaneita organisaatioita oli yhteensä 45. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueen vastausprosentti oli 95,5.

Nuorten työpajatoiminnalle myönnettiin koko Suomessa vuonna 2014 avustusta yhteensä 13 miljoonaa euroa. Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella, johon kuuluvat Etelä-Karjalan, Kanta-Hämeen, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Uudenmaan maakunnat avustusta jaettiin yhteensä lähes 3,9 miljoonaa euroa.

Harkinnanvarainen valtionapu on nuorten työpajatoiminnassa kasvanut lähes kaksinkertaiseksi viimeisen viiden vuoden aikana.

Kuva 1. Nuorten työpajatoiminnan valtionavustusten muutokset vuosina 2008-2014.

2 Nuorten työpajatoiminta

Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella toimivissa työpajoissa nuori työpajalainen on useimmiten mies (54,8 prosenttia (n=4788) vuonna 2014 työpajalla olleista nuorista oli miehiä). Hän on 21-24-vuotias ja hän on käynyt peruskoulun. Työpajalla nuori mies on yleisimmin työkokeilussa tai kuntouttavassa työtoiminnassa. Työpajajakson aikana tai sen jälkeen joka viides (20 % n=2628) poika sijoittuu koulutukseen ja noin joka kymmenes työelämään (9,5 %). Valitettavan usein työpajajakson jälkeen nuori mies päättyy työttömäksi (17,4%)

Nuorten työpajatoiminnan tavoitteena on koulutuksen ja työelämän ulkopuolella tai muulla tavoin ulkopuolella olevien nuorten (yleensä 17-24-vuotiaiden) sosiaalinen vahvistaminen ja kokonaisvaltainen eteenpäin auttaminen. Nuorten työpajatoiminta sijoittuu nuoren elämänvaiheen tärkeisiin saumakohtiin, joko nk. ensimmäiseen nivelvaiheeseen, jolloin nuori valmistautuu ja etsii ammattiin johtavaa koulutusta tai toiseen nivelvaiheeseen, jolloin nuori

on siirtymässä koulutuksesta tai työttömyydestä työelämään. (Opetus- ja kulttuuriministeriön päätös 10/600/2014.)

Valtakunnallisen työpajaraportin¹ mukaan työpajatoimintaan osallistui koko maassa vuonna 2014 yhteensä 23 170 valmentautujaa, joista 14 200 oli alle 29-vuotiaita. Vuonna 2013 nuoria valmentautujia oli ollut 14 720.

Tässä raportissa keskitytään tarkastelemaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella toimivia työpajoja ja työpajojen alle 29 – vuotiaita valmentautujia. Työpajatoiminnan kyseessä ei kaikissa kohdissa erotella nuorten ja aikuisten valmentautujien tilannetta. Tässä raportissa mainitaan erikseen, mikäli kyseessä on kaikkia valmentautujia, myös aikuisia koskeva tilasto tai mittari.

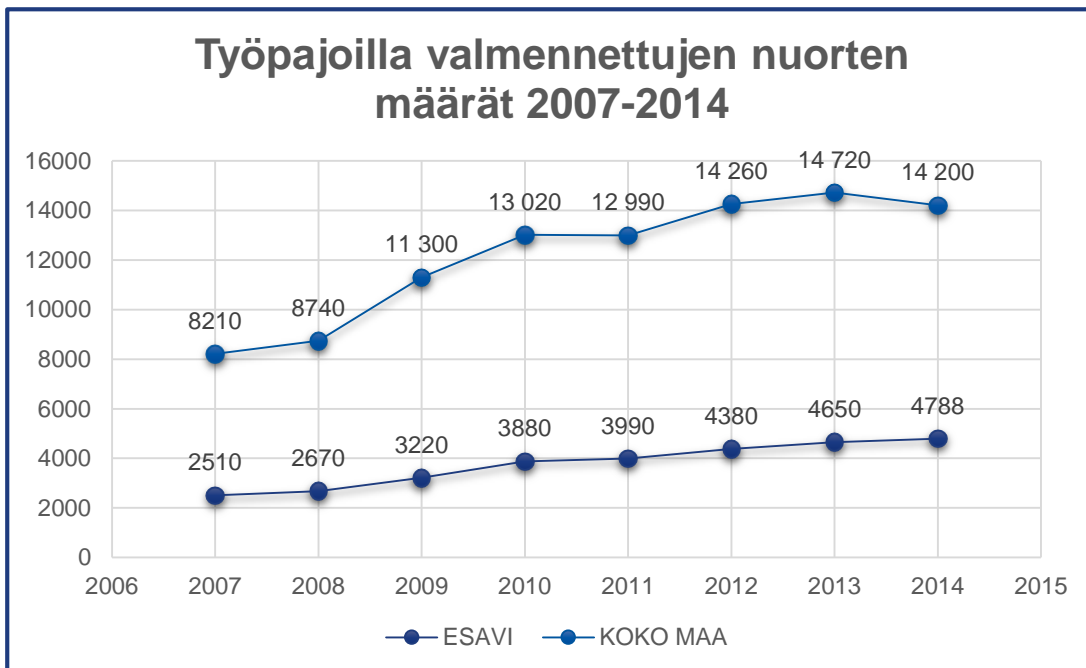
¹ http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisotyoen_kohteet_ja_rahoitus/tyoepajat/Liitteet/tyxpaja_raportti_2014_2015_08_06.pdf

2.1 Nuorten työpajalaisten määrät ja ikäryhmät

Työpajanuorten määrä on vaihdellut vuosittain yksittäisillä AVI-alueilla ja maakunnissa. Etelä-Suomen AVI-alueella nuorten valmentautujien määrät ovat kuitenkin lisääntyneet tasaisesti vuodesta 2008 lähtien.

Valtakunnallisen työpajaraportin mukaan vuoden 2007 jälkeen nuorten valmentautujien määrä on kaksinkertaistunut lähes kaikilla AVI-alueilla. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014, 7 ja 8.)

Kuva 2. Koko Suomen ja Etelä-Suomen alueen työpajoilla valmennettujen nuorten määrät vuosina 2008-2014. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014, 8.)

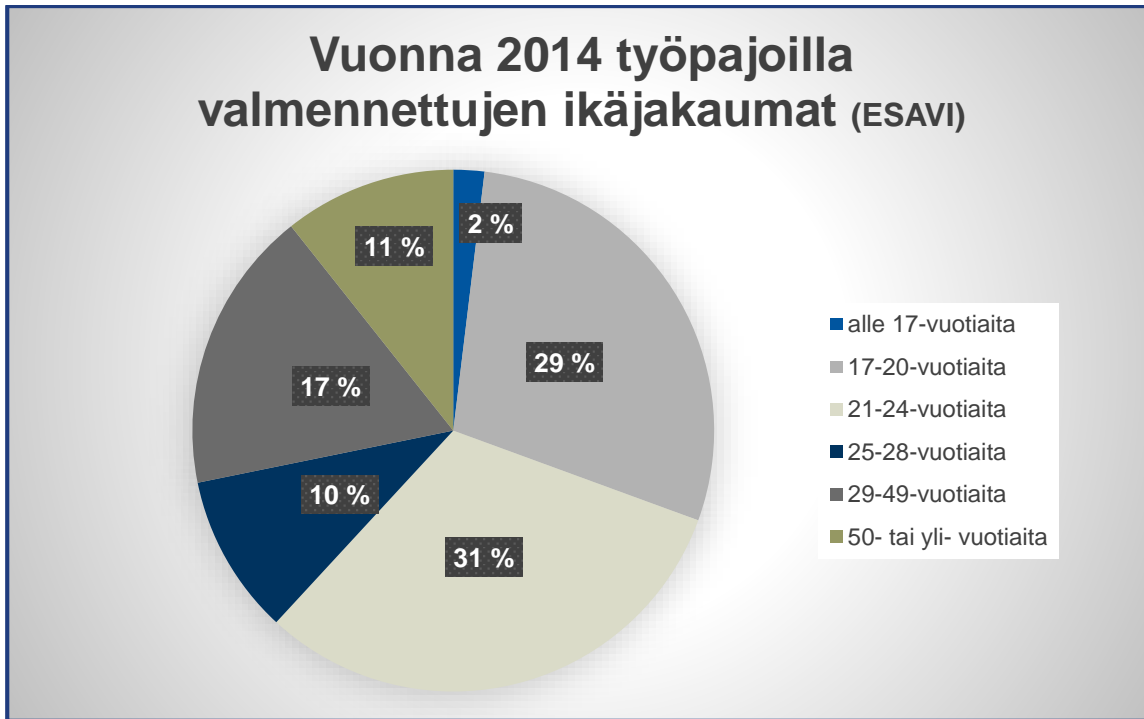
Etelä-Suomen aluehallintoviraston alueella alle 29-vuotiaat nuoret muodostavat n. 72 prosenttia kaikista alueen työpajojen valmentautujista (n=6669). Nuorista valmentautujista suurin valmentautujaryhmä ovat 21–24-vuotiaat nuoret, lukuun ottamatta Uudenmaan maakunnan alueella toimivia työpajoja. Uudellamaalla toimivissa työpajoissa suurin valmentautujaryhmä vuonna 2014 olivat 17-20-vuotiaat nuoret.

”Yhdessä koulutustakuuseen” – hankkeen tekemän selvityksen² mukaan 21–25-vuotiaiden keskuudessa keskeisimpiä haasteita ovat erityisesti työttömyys ja useat opintojen keskeytykset. Nuori on voinut valmistua opinnoista mutta ala ei kiinnosta eikä hän ole välttämättä tehnyt päivääkään alan töitä. (Heinonen 2015.)

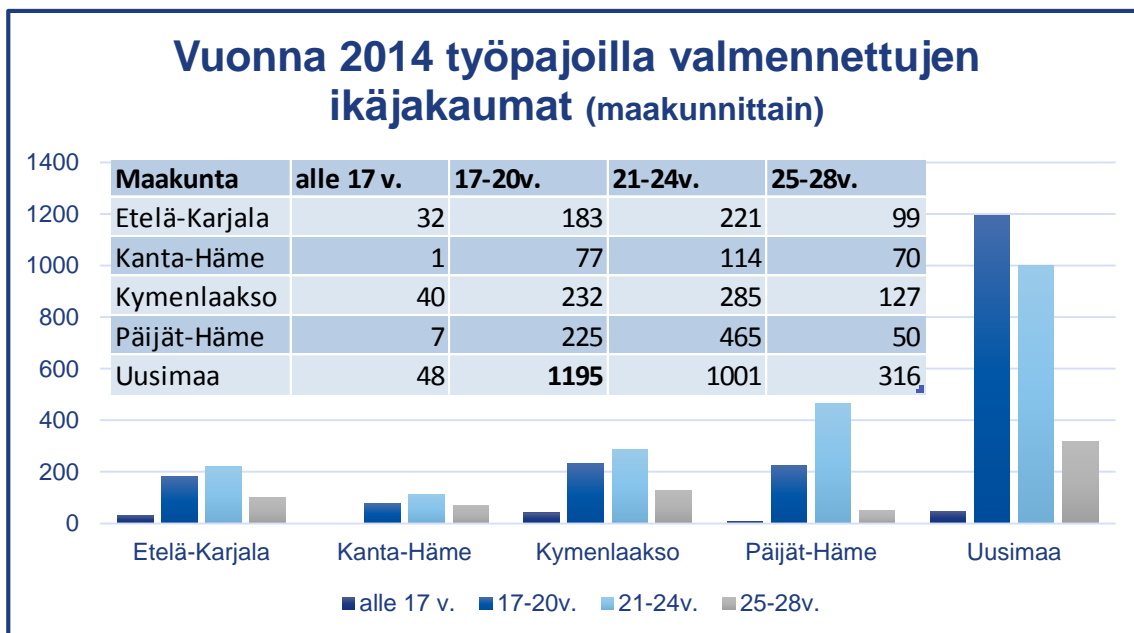
² ”Yhdessä koulutustakuuseen” – hankkeen selvitys on tehty Uudenmaanliiton toimesta. Selvityksen tulokset perustuvat kyselyyn, joka teetettiin Uudenmaan alueella toimiville etsiville

nuorisotyöntekijöille touko-kesäkuussa 2015. Kyselyyn vastasi 23 etsivää nuorisotyöntekijää.

Kuva 3. Valmentautujien ikäryhmät Etelä-Suomen AVI-alueella toimivilla työpajoilla vuonna 2014. (n=6669)

Kuva 4. Valmentautujien ikäjakaumat maakunnittain Etelä-Suomen AVI-alueen työpajoilla.

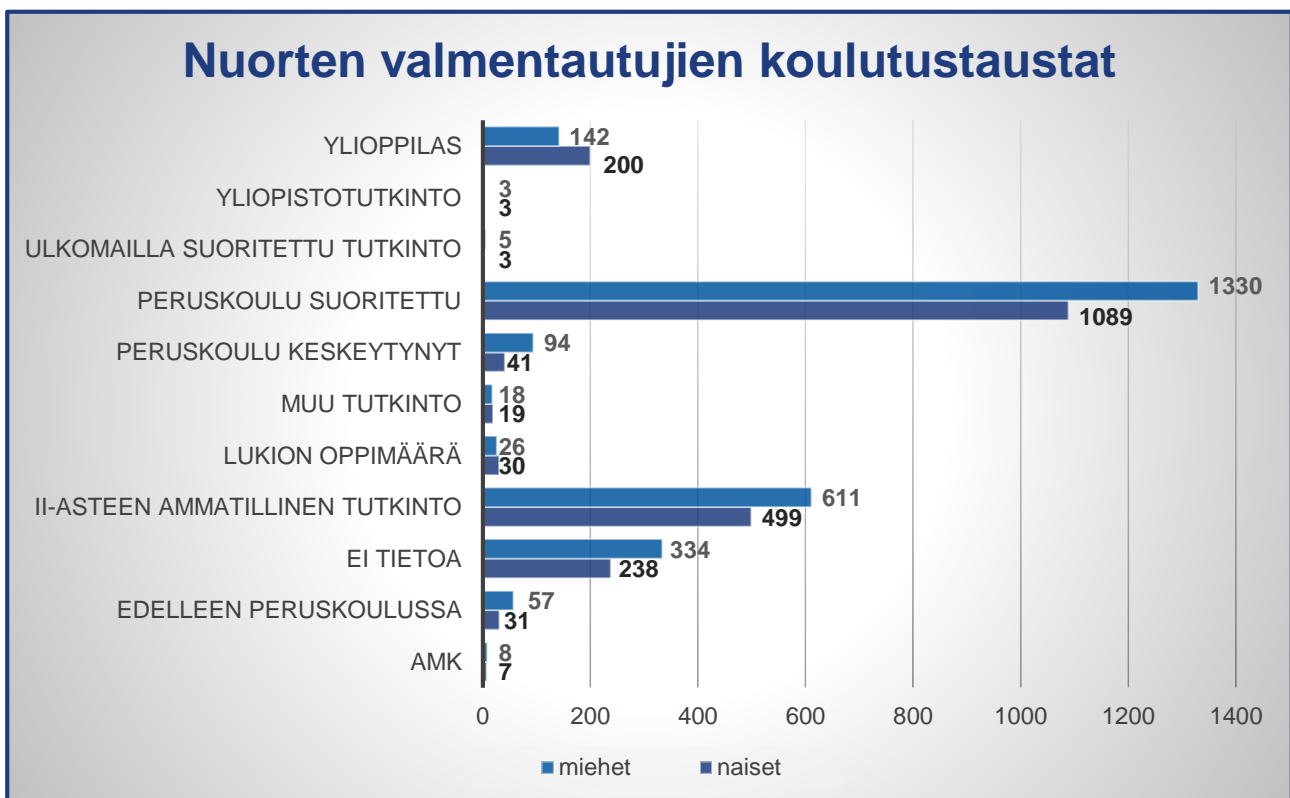

2.2 Nuori valmentautuja; koulutustaustat, ohjauspolut ja sijoittuminen

Kyselyssä kysyttiin valmentautujien koulutustaustoja. Koulutustaustalla tarkoitettiin valmentautujien ylintä suoritettua tutkintoa. Nuorten alle 29-vuotiaiden kohdalla valtaosa (50,5 %, n=4788) valmentautujista on suorittanut peruskoulun. Myös II-asteen tutkinnon suorittaneita nuoria on paljon (23 %). Koko Etelä-

Suomen aluehallintoviraston alueella toimivissa nuorten työpajoissa on vain muutamia korkeakoulututkinnon suorittaneita nuoria. Kaikista valmentautujanuorista heidän osuutensa on vain n. 0,43 prosenttia (n=4788).

Kuva 5. Nuorten työpajavalmentautujien koulutustaustat Etelä-Suomen AVI-alueen työpajoilla vuonna 2014.

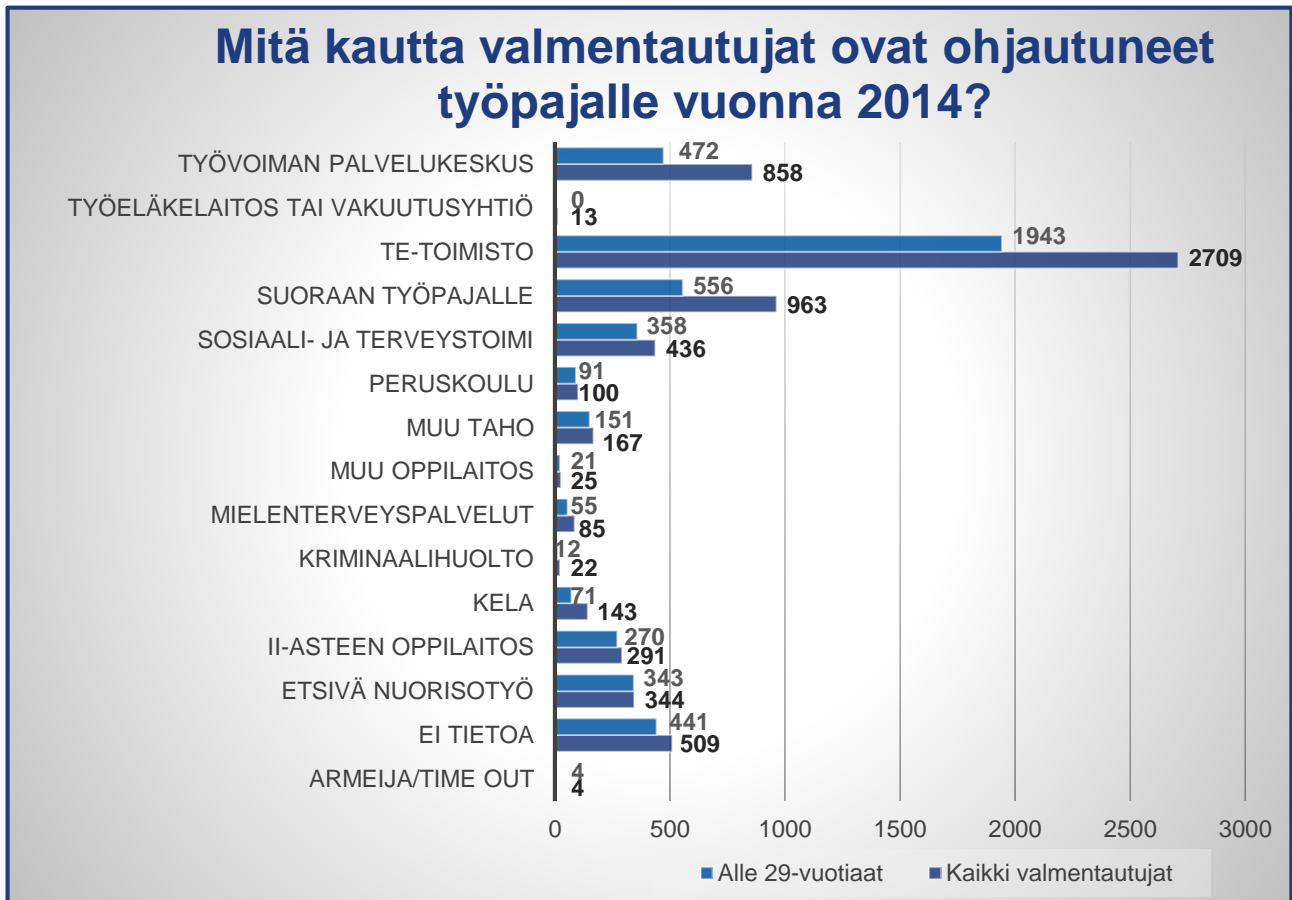

Nuori ohjautuu työpajalle pääsääntöisesti jonkun viranomaistahon kautta, mutta hän voi etsiä myös suoraan omasta aloitteestaan. Silloin työpaja etsii yhdessä nuoren kanssa hänen tilanteeseensa sopivan viranomaistahon, joka vastaa kuluista pajajakson aikana. Etelä-Suomen aluehallintoviraston tekemän raportin³ mukaan etsivä nuorisotyö ohjaa nuoren useimmiten työpajalle, mikäli se

suinkin on mahdollista. Uudellamaalla etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajojen yhteistyö on ollut vilkkaampaa kuin muissa Etelä-Suomen työpajoissa. TE-toimisto on nuorten työpajojen keskeisin yhteistyötaho. Etelä-Suomen alueen työpajanuorista 40,6 prosenttia (n=4788) on ohjautunut työpajalle TE-toimiston kautta.

³ <http://www.avi.fi/documents/10191/37936/Etsiv%C3%A4%20nuorisoty%C3%B6%20Etel%C3%A4-Suomessa+2015+-raportti/32755095-d690-4f18-9ca2-1a71d7742969>

Kuva 6. Työpajojen ohjauspolut Etelä-Suomen AVI-alueella. (n=6669)

Nuorten työpajatoimijat nimesivät muiksi nuoria ohjaaviksi tahoiksi muun muassa kunnallisen nuorisotyön, erityisnuorisotyön ja erilaiset kuntouttavaa tai valmentavaa toimintaa tarjoavat tahot: uravalmennus, valmentava koulutus ja kuntoutuskurssit. Myös seurakunnan, siviilipalveluskeskuksen ja rikosseuraamuslaitoksen kerrottiin ohjanneen nuoria työpajalle.

Työpajajaksolle ohjatulle nuorelle laaditaan henkilökohtainen suunnitelma, jossa huomioidaan hänen tarpeensa ja olosuhteensa. Nuorella on itsellään keskeinen asema itseensä kohdistuvien tavoitteiden asettamisessa ja työpajajaksoa koskevan suunnitelman laatimisessa. Pajalainen tekee työpajalla työtä omien edellytystensä mukaan tavoitteena työvalmiuksien ja elämännhallintataitojen paraneminen. Nuoren elämäntilanteesta riippuu kuinka

pitkäkestoinen pajajakso hänelle suunnitellaan. Monissa eri lähteissä kerrotaan, että työpajajakson keskimääräinen pituus vaihtelee noin 3 kk:n ja 6 kk:n välillä.

Etelä-Suomen AVI-alueella toimivissa työpajoissa valmentautujan työpajajakson kokonaiskesto vaihtelee alle kahden kuukauden jaksosta yli vuoden työpajajaksoon. Yli vuoden mittainen pajajakso on ollut vuoden 2014 aikana vain n. 10 prosentilla (n=6669) kaikista valmentautujista. Kyselyssä ei pyydetty erottelemaan alle 29-vuotiaiden nuorten ja aikuisten pajajakson pituuksia.

Pisimmäksi työpajajaksoksi Etelä-Suomen alueella ilmoitettiin 4 vuotta ja kaksi kuukautta.

Kuva 7. Työpajajakson kokonaiskesto kaikilla valmentautujilla Etelä-Suomen AVI-lueella vuonna 2014.

Nuorten työpaja tarjoaa tukea monipuolisesti ja pajajakson aikana nuori voi olla osallisena useassakin eri toimenpiteessä. Oman haasteensa työpajatyölle tekee se, että nuorilla on usein elämässään useita akuutteja vaikeuksia samaan aikaan. ”Yhdessä koulutustakuuseen” – hankkeen⁴ selvityksessä todettiin, että 21-25-vuotiaiden (jotka ovat nuorten työpajojen suurin asiakasryhmä) ikäryhmässä nousee ensimmäistä kertaa esille käsite ”moniongelmainen”. Käsite kuvaa tilannetta, jossa nuori painiskelee sellaisten haasteiden edessä, että niiden ratkaisemiseen tarvitaan monialaista yhteistyötä, useita eri menetelmiä, kärsivällisyyttä ja aikaa.

Kyselyn vähäisissä avoimissa vastauksissa eräs työpajatyöntekijä kommentoikin, että: *”Työpajatoiminnan kentällä on turbulenssia. Paljon dokumentointia, lakimuutoksia ja seuranta. – Erittäin haastava työ, kasvavat nuorten haasteet ja alhainen palkkataso.”*

Nuoret ovat työpajoilla pääsääntöisesti ohjauksen tahon eli esimerkiksi työhallinnon tai kunnan koulutuspalveluiden toimenpiteessä. Yleisimmät työpajoilla tarjottavat toimenpiteet ovat työkokeilu ja kuntouttava työtoiminta. 43 prosenttia (n=4788) Etelä-Suomen AVI-alueen työpajoilla valmennetuista nuorista oli ollut työpajajakson aikana työkokeilussa.

Työkokeilussa nuori selvittää omia ammatinvalinta- ja uravaihtoehtojaan. Työkokeilussa tehdään työpaikalla yleisesti työsuhteessa tehtäviä töitä. Työpajalla ohjaajat vastaavat ohjauksesta ja valvonnasta.

Kuntouttava työtoiminta on mielekästä tekemistä vaihtoehtona työttömyydelle. Toiminta sovitetaan jokaisen nuoren toimintakyvyn ja osaamisen mukaisesti. Työtoiminta ei tapahdu työsuhteessa.

Valtakunnallisen työpajakyselyn tulosten mukaan kuntouttavassa työtoiminnassa olevien prosentuaalinen osuus oli vuoden aikana kasvaneet kaikkien valmentautujien kohdalla noin

⁴ ”Yhdessä koulutustakuuseen” – hankkeen selvitys on tehty Uudenmaanliiton toimesta. Selvityksen tulokset perustuvat kyselyyn, joka teetettiin Uudenmaan alueella toimiville etsiville

nuorisotyöntekijöille touko-kesäkuussa 2015. Kyselyyn vastasi 23 etsivää nuorisotyöntekijää.

kymmenellä prosentilla eli 2400 henkilöllä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014, 16.)

Etelä-Suomen AVI-alueen työpajoilla kuntouttavassa työtoiminnassa vuonna 2014 oli 950

työpajanuorta. Määrä on lähes kaksinkertaistunut kahden vuoden takaisesta. Vuonna 2012 kuntouttavassa työtoiminnassa oli ollut 438 ja vuonna 2013 669 nuorta. (Työpajatoiminnan kyselyiden tulokset 2012 ja 2013.)

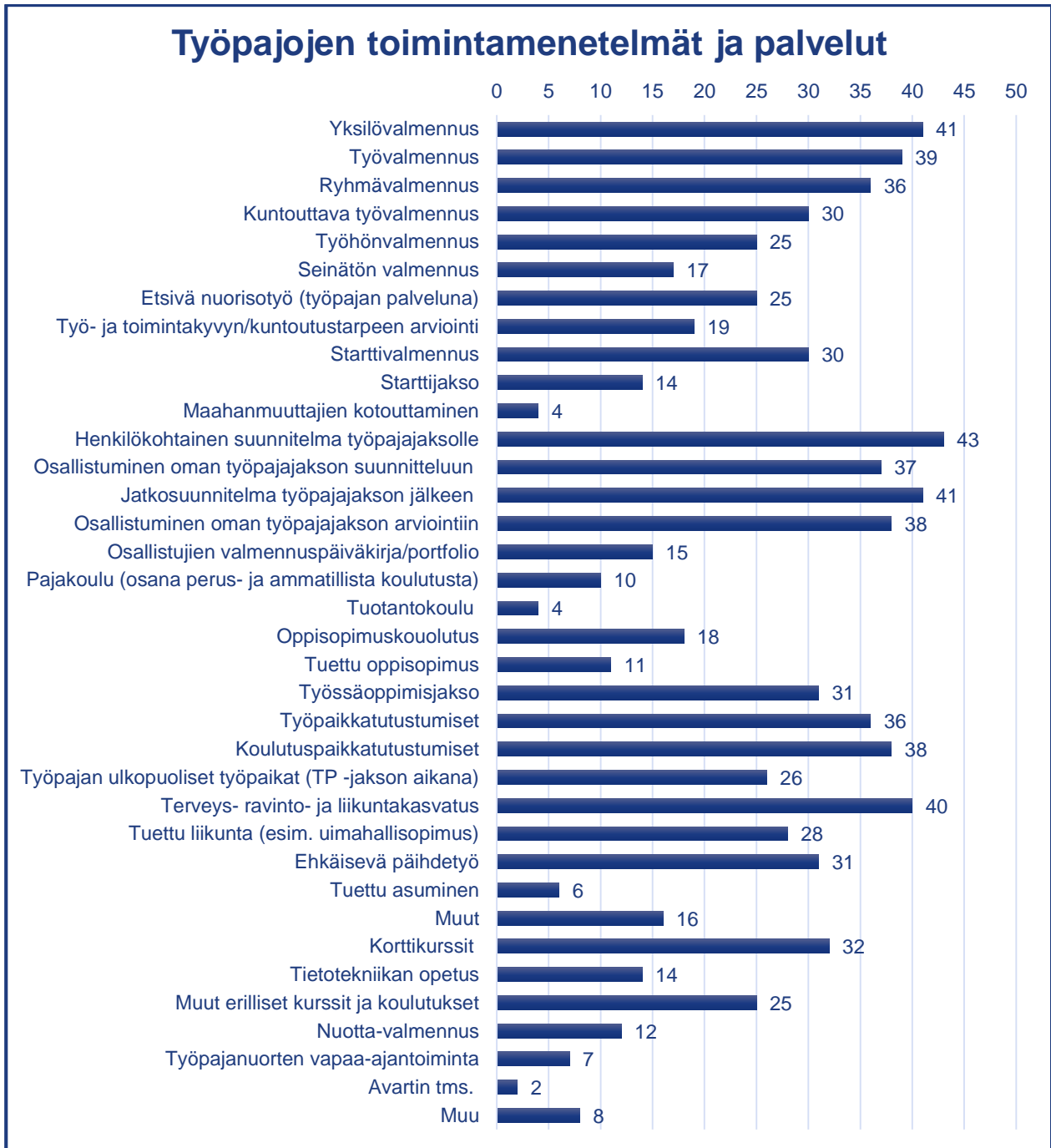
Taulukko 1. Etelä-Suomen AVI-alueen työpajanuoret toimenpiteissä vuonna 2014.

Toimenpide	N	M	Yht.
Työhallinto	873	1225	2098
Työkokeilussa			
Työssä palkkatuella/työsuhteessa	247	331	578
Työvoimapolitiittisessa koulutuksessa	89	123	212
Työhönvalmennuksessa	299	305	604
Kunnan ja työhallinnon palvelu	427	523	950
Kuntouttavassa työtoiminnassa			
Maahanmuuttajan kotoutumistoimenpiteessä			2
Kunnan palvelut			
Sosiaalitoimen ennaltaehkäisevässä tukitoimessa	13	14	27
Kehitysvammaisten päivätoiminnassa	13	27	40
KELA			
Kuntoutustarveselvityksessä			1
Vajaakuntoisten ammatillisessa koulutuksessa			1
Avomuotoisessa työhönvalmennuksessa			11
Mielenterveyskuntoutujien työhönvalmennuksessa	22	10	32
Koulutuspalvelut (Kunta/Valtio/Oppilaitos)			
Peruskoulussa (sisältää joustavan perusopetuksen) (kunta)	21	51	72
Peruskoulun TET-jaksolla (kunta)	10	10	20
Pajakoulussa (kunta/oppilaitos)	7	13	20
Oppisopimuksella (kunta/valtio)	38	48	86
Ammatillisessa koulutuksessa (oppilaitos)	140	131	271
Ammatillisessa erityisopetuksessa (oppilaitos)	9	14	15
Lukiossa (oppilaitos)			1
Muut tahot			
Palveluohjauksessa (ohjattu muualle kuin työpajalle)	76	84	160
Työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa (eri tahoja)	13	17	30
Siviilipalveluksessa (valtio)			4
Jossakin muussa toimenpiteessä			494

Nuorten työpajatoiminnan toteuttaminen edellyttää nuorten tarpeet huomioon ottavien menetelmien osaamista ja nuorille kohdennettua toimintaa. Nuorten työpajatoiminta tukee nuoren elämänhallinnan taitoja ja omatahtista yhteisöllistä kasvua sekä tekemällä oppimista. Työpajoilla on käytössään lukuisia eri toimintamenetelmiä ja palveluja, joilla tähdätään siihen, että nuorella olisi mahdollisuus tutustua

työelämään ja, että nuori löytäisi omat vahvuutensa. Kaikilla kyselyyn vastanneilla Etelä-Suomen AVI-alueella toimivilla nuorten työpajoilla tehdään jokaiselle nuorelle henkilökohtainen suunnitelma työpajajakson ajalle. Lähes kaikilla työpajoilla tehdään lisäksi henkilökohtainen jatkosuunnitelma.

Kuva 8. Etelä-Suomen AVI-lueella toimivien nuorten työpajojen käyttämät toimintamenetelmät ja sisältämät palvelut. (n=43)

Hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä muita nuorille suunnattuja palveluita olivat muun muassa terveystarkastukset, psykiatrisen sairanhoidajan palvelut sekä kuraattoripalvelut.

Muina erillisinä tukipalveluina mainittiin esimerkiksi opinnollistaminen, projektit ja harrastetoiminta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää, että työpajatoiminnan vaikuttavuutta seurataan. Työn vaikuttavuutta mitataan sillä, miten pajalaiset sijoittuvat pajajakson aikana, puolivuotta ja vuosi pajajakson jälkeen.

Kyselyssä kysyttiin: ”Mihin vuonna 2014 työpajalla olleet valmentautujat ovat sijoittuneet työpajajakson aikana tai sen jälkeen?” Etelä-Suomen AVI-alueen työpajoilla valmenneista nuorista noin joka neljäs (25,7 %, n=4788) oli edelleen työpajalla. Koulutukseen oli päässyt noin 20 prosenttia nuorista. Muualle sijoittuneet nuoret olivat lähteneet työpajalta muun muassa armeijaan, sairauslomalle tai perhevapaalle. Vastauksissa ei mainittu mitään erityistä syytä siihen, miksi 570 nuoren (n.12 %) sijoituspaikasta ei ollut tietoa.

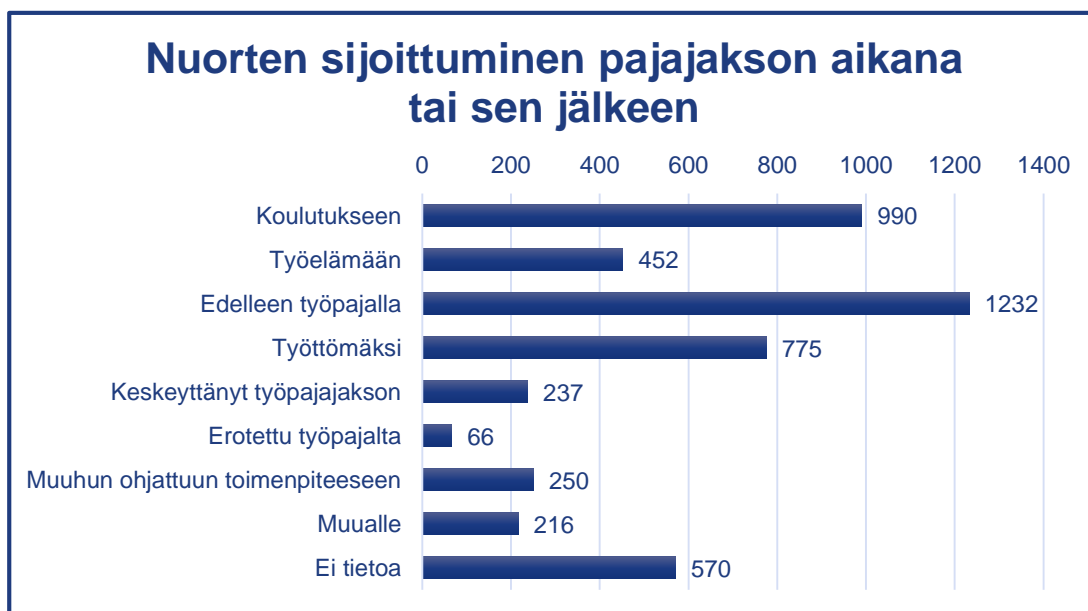
Vain neljä työpajatoimijaa ilmoitti, ettei ole seurannut vuonna 2014 työpajalla olleiden valmentautujien sijoittumista. Syiksi kerrottiin,

että työpajatoiminta on juuri alkanut tai, että pienten resurssien vuoksi virallinen seuraaminen ei ole mahdollista. Nuorten epävirallinen seuranta koettiin kuitenkin etenkin pienillä paikkakunnilla helpoksi.

Kyselyssä kysyttiin myös vuonna 2013 työpajalla olleiden sijoittumista. Seuranta harvenee selvästi kun työpajajakson päättymisestä on kulunut vuosi. 16 pajaa eli lähes 40 prosenttia (n=43) ilmoitti, ettei ole seuranneet valmentautujien sijoittumista vuosi pajajakson päättymisen jälkeen. Syyksi kerrottiin muun muassa resurssipula, tietojen saamisen hankaluus ja, että seurantajärjestelmä on vasta kehitteillä.

Etelä-Suomen AVI-alueen työpajoilla olleista nuorista 775 (16,2 %) oli jäänyt työpajajakson jälkeen työttömäksi. Luku on huolestuttava.

Kuva 9. Vuonna 2014 Etelä-Suomen AVI-alueella toimivilla työpajoilla valmennettujen nuorten sijoittuminen työpajajakson aikana tai sen jälkeen (lkm= nuorten määrä)

3 Lopuksi

Valtakunnallisessa työpajatoiminnan kyselyssä oli varsin vähän mahdollisuuksia kuvailla nuorten toimintaa työpajoilla tai kertoa työpajatoiminnan vaikutuksista. Kyselyn lopussa oli mahdollisuus antaa palautetta ja mielipiteitä työpajatoiminnasta, työpajan asemasta, rahoituksesta tai työpajatoiminnan kehittämisestä.

Työpajatoiminnalle on sosiaalialan palveluiden ja avoimen koulutus- ja työmarkkinoiden välimaastossa selkeä kysyntä. Eräs työpajatoimija kommentoi, että *”Työpajamme on keskittynyt nuoriso, liikunta- ja hyvinvointialoille. Olemme saaneet todella paljon positiivista palautetta, että kentältä puuttuu erityisesti liikunta-alaan painottuvaa pajatoimintaa.”*

Kuten nuorisotyössä yleensä, myös nuorten työpajatoiminnassa kaivataan työn vaikuttavuuden kuvaamiseksi ja työn tuloksellisuuden esiin nostamiseksi myös muunlaisia kuin tilastollisia mittareita. Erään kommentin mukaan: *”Laadullisia mittareita tarvitaan huomattavasti enemmän. Nykyiset tilastot eivät kerro mitään nuorten hyvinvoinnin parantumisesta.”*

Työpajatoimijat kokevat nykyisen rahoitusmallin haasteellisenä koska se on vain vuodeksi

kerrallaan. Työpajoilla nähdään, että pitkäjänteinen työn kehittäminen on hankalaa kun työntekijöille ei pysty tarjoamaan kuin vuoden mittaisia työsopimuksia. Eräs vastaaja toivoisi, että *pajatoiminta tulisi uuteen nuorisolakiin jotta sen asema vahvistuisi sitä kautta. Resursseja nuorisotakuun toimiin on hankala saada.* Toiveena olisi myös, että *joka kuntaan turvattaisiin oma työpaja nuorten olojen parantamiseen, ohjaajien vakinaistamiseen ja kouluttautumiseen.*

Työpajakentällä on käytössä lukuisia eri toimintamalleja, työmuotoja ja palveluita. Eräs työpajatoimija toivoisi *työpajakentälle enemmän työpajojen välistä vuorovaikutusta, hyvien käytäntöjen jakamista ja niin edelleen.* Erityisesti toiveissa olisi, että *eri toimijoiden välisen yhteistyön hyvät käytänteet saisi jalkoon.*

Nuorten työpajatoiminnassa yhteistyön saumattomuuden ja palvelujärjestelmien toimivuuden merkityksellisyys korostuu. On erityisen tärkeää, että nuoren tilannetta hoidetaan joutuisasti ja hänen tarpeitaan kuullen. Nivelvaiheessa paikkaansa etsivälle nuorelle oikean ja sopivimman palvelun löytäminen on jatkon kannalta erityisen tärkeää.

Lähteet:

Heinonen, Anu (2015) Etsivän nuorisotyön käytänteet ja haasteet Uudellamaalla. Julkaisematon raportti.

Opetus ja kulttuuriministeriön päätös 10/600/2014. Osoitteessa: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisotyön_avustukset/tyopajat/liitteet/Hakuohje_nuorten_tyxpajat_2015.pdf. Lainattu 10.9.2015.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2014. Raportti valtakunnallisen työpajakyselyn tuloksista. Osoitteessa: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Nuoriso/nuorisotyoen_kohdeet_ja_rahoitus/tyoepajat/Liitteet/tyxpaja_raportti_2014_2015_08_06.pdf. lainattu 10.9.2015.

Työpajatoiminnan kyselyiden tulokset 2012 ja 2013. Valtakunnallisen Työpajayhdistyksen arkisto. Julkaisemattomia tilastoja.